

Demensföreningen på Åland r.f.

www.handicampen.ax/demens

Verksamhetsplan för år 2026

Syfte

Demensföreningens syfte är att bevaka intressen och rättigheter samt att förbättra förhållandena för personer med demenssjukdom och deras anhöriga och för yrkesverksamma inom området. Föreningen vill öka kännedomen om och förståelsen för hur det är att leva med demens, möta aktuella behov och trygga tillgången på information och kunskap om demens. Föreningen vill därmed medverka till en kvalitativ utveckling av demensomsorgen och demensvården i landskapet i samverkan med andra föreningar, organisationer och samhällsinstanser.

Profil

Demensföreningens profil är att vara kontaktskapande, rådgivande och stödjande för i huvudsak personer med demenssjukdom och deras anhöriga. Föreningens verksamhet skall tillgodose målgruppernas behov eftersom de själva kan ha begränsade möjligheter att föra sin talan i sak. Föreningen väcker initiativ och fungerar som referensgrupp och resursorganisation i samarbete med andra berörda föreningar, organisationer och samhällsinstanser. Föreningen är remissinstans i ärenden och lagförslag som berör föreningens målgrupper.

Administration

Demensföreningens styrelse består av sju (fyra till sju) ordinarie medlemmar och två ersättande medlemmar, vars uppgifter regleras av föreningens stadgar. Styrelsemedlemmarna erhåller inte mötesarvode. Styrelsemedlem erhåller kilometerersättning för resor t/r enligt skattemyndighetens anvisningar. Föreningen anlitar två verksamhetsgranskare och en ersättare vilka erhåller arvode mot begäran. Styrelsen sammanträder månatligen under vår- och hösttermin och vid behov hålls extra styrelsemöten. Arbetsgrupper tillsätts vid behov. Medlemsmöten hålls två gånger per år. Vid behov hålls extra möte. Föreningen är representerad i Funktionsrätt Ålands styrelse.

Medlemskap beviljas av styrelsen enligt skriftlig ansökan på hemsidan eller via pappersansökan. Föreningen eftersträvar att utöka medlemsantalet. Föreningen hyr för sin verksamhet ett kansliutrymme vid Funktionsrätt Åland, Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Funktionsrätt Åland handhar föreningens bokföring.

Ekonomi

För sin verksamhet ansöker föreningen årligen om medel från Penningautomatföreningsmedel. Övrig finansiering består av medlemsavgifter och intäkter från hyllnings- och kondoleansadresser samt eventuella inbetalningar, bidrag och donationer.

Personal

Demensföreningen har en verksamhetsledare anställd på 82,76 % av heltid vars främsta uppgift är att handha demensrådgivningen vid föreningens kansli, alternativt på distans, samt sköta föreningens administration. Verksamhetsledaren fungerar även som föreningens sekreterare och kassör. Kanslitiden är mån–tors kl. 9.00-15.00 och vid behov annan tid enligt överenskommelse. Kansliet kan vara obemannat under nämnda tid på grund av uppdrag utanför kansliet.

Föreningen har för den anställda avtal med Cityläkarna om lagstadgad företagshälsovård och anslag för personlig friskvård. Verksamhetsledaren tar del av personalskolning och fortbildning inom ramen för budgeterat. Verksamhetsledaren får vid behov professionell arbetshandledning.

Föreningen är huvudman för ett regionalt kompetensnätverk gällande demens (*Kompetensnätverk för demensomvårdnad på Åland*) för hela landskapet Åland. Verksamhetsledaren fungerar som det regionala nätverkets sekreterare och sammankallare till möten. Möten eller föreläsningstillfällen hålls ca. 2 gånger per år.

Verksamhetsledaren deltar i Funktionsrätt Ålands arbetsplatsmöten, rekreationsdagar och olika fortbildningstillfällen i förbundets regi, samt övrig relevant fortbildning.

Målsättning med verksamheten

Demensföreningens målsättning med verksamheten år 2026 är följande:

1. Fortsätta verksamheten i lika stor utsträckning som tidigare = fyra dagar i veckan.
2. Avgiftsfri demensrådgivning vilket bl.a. innefattar stöd, råd och vägledning.
3. Övrig förenings- och informationsverksamhet samt medel för ”guldkant”
4. Organiserad stödgruppsverksamhet för anhöriga. Individuellt samtalsstöd vid behov.
5. Erbjuder samtalsgrupp/stödgrupp för insjuknade om behov uppkommer och denna verksamhet efterfrågas.
6. Samarbete med Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS), kommunerna, vårdutbildningsenheterna, patientintresseföreningarna och andra serviceproducenter.
7. Föreläsningstillfällen som anknyter till föreningens verksamhet.
8. Befrämja kunskapen och medvetenheten om demenssjukdomar bland beslutfattare, vårdgivare och studerande.
9. Bevakar medlemmars och övriga berörda samhällsmedborgares rättigheter gällande vård och hjälpinsatser

Verksamhet

1. Fortsätta verksamheten i samma utsträckning som tidigare

Föreningens mål är att kunna fortsätta verksamheten i lika stor utsträckning som tidigare. Demensföreningens arbete är viktigt och även fast det berör en specifik grupp av människor omfattas många fler än endast de insjuknade eftersom de anhöriga tar ett så pass stort ansvar när det gäller personer med demenssjukdom. Om framtida medel från Landskapsregeringen eventuellt skulle minska så riskerar det att föreningen tvingas sänka arbetstiden för verksamhetsledaren vilket leder till kortare öppettider, lägre tillgänglighet och därmed att stödet till anhöriga och insjuknade minskar.

2. Avgiftsfri Demensrådgivning

Demensrådgivningen upprätthålls av Demensföreningens verksamhetsledare och är tillgänglig för hela landskapet. Demensrådgivningen omfattar personlig information, anpassat stöd och hänvisning till vård och omsorg för personer med nedsatt kognitiv förmåga och demenssjukdom och deras anhöriga samt handledning till vårdpersonal och studerande inom vård. Föreningens intention är att väntetiden till rådgivningen skall vara kort. Rådgivningsarbetet skall ske i nära samarbete med i första hand ÅHS och då speciellt Minnesmottagningen, men även med andra berörda aktörer såsom kommunernas socialomsorg, KST, Folkhälsan på Åland, Björkö AB, församlingarna och Funktionsrätt Åland.

Rådgivningen skall tillhandahållas genom telefonkontakt, mottagning, hembesök, e-post och besök till vårdenheter. Rådgivningen skall även innefatta utvecklingsarbete, möten med sakkunniga, hänvisning till vårdproducenter samt förmedling av information, råd och handledning.

3. Övrig förenings- och informationsverksamhet samt medel för ”guldkant”

Föreningen vill öka kunskapen om och förståelsen för den situation som personer med demenssjukdom, deras anhöriga och vårdpersonal befinner sig i. Föreningens medlemmar består till stor del av personer med demenssjukdom och deras anhöriga, vars dagliga liv påverkas av de konsekvenser som sjukdomen medför. Föreningen kan därför främst räkna med stödande medlemskap och mindre andel av aktiva frivilliginsatser i verksamheten.

Demensföreningens verksamhetsinriktning har ett förebyggande och rehabiliterande perspektiv. Rehabilitering utgör ett viktigt inslag i det förebyggande arbetet inom vård och omsorg vid demenssjukdomar. Föreningen erbjuder medlemmarna olika aktiviteter såsom föreläsningar, informationstillfällen, utfärder, fysisk aktivitet, yoga och övrig rekreation.

För information till alla medlemmar så utgår medlemsbrev ca. fyra gånger per år. Funktionsrätt Åland ger ut tidningen Bulletinen, där föreningen ges utrymme för medlemsinformation, allmän information och reportage som distribueras över hela Åland. Föreningen kan delta i utställningar, mässor och sprida kunskap om föreningens verksamhet till allmänheten.

Kondoleansinbetalningar möjliggör att föreningen årligen distribuerar ekonomiska medel för "Guldkantarrangemang" för personer med demenssjukdom som är på dygnetrunt-boende och dagverksamheter. Eftersom det vårdas personer med demenssjukdom på varje enhet/avdelning på de ålänska äldreboendena så förmedlar föreningen ekonomiskt medel till alla avdelningar och övriga två dagverksamheter (Klippan och Oasen). Specifika demensenheter får då en högre summa och övriga avdelningar en lägre summa. (För år 2025 fick demensenheterna 450 € och övriga 250 €). Guldkantspengarna skall användas för att förgylla tillvaron på ett sådant sätt att det ger det där "lilla extra" och en liten guldkant i vardagen eller till andra olika festligheter. Boenden och dagverksamheter behöver redovisa till föreningen vad de har använt pengarna till. Ifall stödet av inbetalningar till föreningens kondoleansadresser och/eller eventuella donationer blir högre än vad föreningen budgeterat kan ex. sång- och musikstunder erbjudas till boendeenheterna.

4. Organiserad stödgruppsverksamhet för anhöriga/närstående

Syftet med organiserad stödgruppsverksamhet utgår ifrån ett förebyggande och rehabiliterande perspektiv. Deltagarna får under sakkunnig ledning samtala med varandra i slutna grupper och utbyta egna erfarenheter. Gruppträffarna erbjuds månatligen för de anhöriga som har anmält intresse att delta i föreningens anhörigrupper. Föreningen planerar att administrera tre anhörigrupper för partners och en anhörigrupp för "yngre personer" (barn till insjuknad) fortsättningsvis, så länge behovet och resurserna finns. Om intresset är större än tillgången på platser så får medlemmar sättas på en kölista för deltagande i anhörigrupperna. Nya lediga platser uppkommer naturligt vid dödsfall, då deltagare får stanna kvar i gruppen högst tre månader, och även när deltagare väljer att avsluta sin medverkan i gruppen. Gruppträffarna leds av verksamhetsledaren och den "yngre gruppen" av en styrelsemedlem. Ifall extra ledare behövs förverkligas detta genom köptjänst och föreningen kan anlita sakkunniga enligt gruppens önskemål och behov. För ändamålet behövs anpassade lokaler vilket kan innebära hyreskostnader. Därtill kommer kostnad för lättare traktering. Gruppträffarna är avgiftsfria för deltagarna och sker mestadels på HandiCampen.

Vid vissa tillfällen kan det psykiska måendet vara väldigt ansträngt för den anhöriga, i och med att ens partner får eller har en demensdiagnos. Därför vill föreningen satsa på just den gruppen av människor som har en så svår situation att gruppträffarna inte är tillräckliga och där den anhöriga skulle behöva extra individuellt stöd. Demensföreningen planerar därför att erbjuda subventionerat samtalsstöd av en samtalsterapeut eller psykolog, där föreningen ersätter en betydande kostnad för 1-3 beök.

5. Organiserad stödgruppsverksamhet för insjuknade

Föreningen planerar att erbjuda ledda stödgruppsträffar för personer med demenssjukdom i ett tidigt diagnoskede, om det finns behov. Det behöver vara minst fyra personer för att stödgruppen skall starta. Stödgruppsräffarna kommer att ledas av köpt tjänst av utomstående person och kommer att hållas på HandiCampen och vara avgiftsfria för deltagarna. Kostnad tillkommer för lättare servering.

6. Samarbete med Ålands hälso- och sjukvård, kommunerna, vårdutbildningsenheterna, patientintresseföreningarna och andra serviceproducenter

I samverkan med offentlig sektor och övrig tredje sektor vill föreningen kunna möta aktuella lokala behov i syfte att trygga samhällets kunskap om demenssjukdomar. Ålands landskapsregerings *"Riktlinjer för omsorg och vård vid demenssjukdom"*, antagna 20.11.2012, aviserar betydelsen av ett multiprofessionellt samarbete inom och mellan den offentliga sektorn och den tredje sektorns intresseorganisationer med avseende på bland annat informationsarbetet. Föreningen vill fortsätta samarbetet med Ålands hälso- och sjukvård och kommunerna för att påverka den utvecklingen av minnesmottagningen, seniormottagningen, primärvården och den kommunala servicen. Det är föreningens målsättning att verka för förbättrad information till patienter och anhöriga samt att främja det gränsöverskridande arbetet mellan föreningen och övriga aktörer på området.

Demensföreningen vill bevaka intresset för målgrupperna beträffande en god daglig livskvalitet för personer med demenssjukdom och en fungerande avlastning för närståendevårdare. Föreningen ställer i detta avseende verksamhetsledaren till förfogande som sakkunnig för social- och hälsovårdsenheterna och tredje sektorn vid utvecklandet av kvalitativ dagverksamhet, korttidsvård och anpassade boende- och vårdenheter.

7. Föreläsningstillfälle som anknyter till föreningens verksamhet

Under år 2026 planerar föreningen att erbjuda minst ett föreläsningstillfälle inom aktuellt område och vill detta år belysa boendemiljön och arkitekturens betydelse för personer med demenssjukdom som bor på offentliga inrättningar. Föreläsningen brukar anordnas i anknytning till Alzheimerdagen 21 september.

8. Befrämja kunskapen och medvetenheten om demenssjukdomar bland beslutfattare, vårdgivare och studerande

Demensföreningen vill stöda utveckling av vården och omsorgen för personer med demenssjukdom. Att uppmuntra till studier och fördjupade studier inom geriatrik och demensvård förbättrar kvaliteten på vården i ett långt perspektiv. För att uppmuntra studier inom vård och omsorg tilldelar föreningen stipendier till studerande vid Högskolan på Åland och vid Ålands yrkesgymnasium för arbeten som berör föreningens intresse.

I syfte att lyfta fram behovet av information, hjälp och stöd för föreningens målgrupper vill föreningen fortsätta det goda samarbetet med Funktionsrätt Åland och övriga medlemsföreningar samt andra engagerade aktörer på området.

9. Bevaka medlemmars och övriga berörda samhällsmedborgares rättigheter gällande vård och hjälpinsatser

Verksamhetsledaren kan, ibland tillsammans med styrelsen, medverka vid remissförfarande och hörande av politiker, nämnder, kommittéer, arbetsgrupper etc. och där synliggöra behovsområden. Föreningen kommer också följa upp och bevaka ärenden som ligger i medlemmars intressen och när det är nödvändigt även lyfta åsikter och behov i media.

Styrdokument

Denna verksamhetsplan är upprättad i linje med föreningens budget 2026 och enligt föreningens övriga styrdokument; föreningens stadgar från 2012 och föreningslagen.

Övrigt

Föreningen arbetar för att all verksamhet som anordnas är så tillgänglig som det är möjligt så att alla medlemmar som vill och orkar kan vara med, detta eftersträvas även vid allmänna arrangemang.

Styrelsen Demensföreningen på Åland r.f.